
Konsekracja Łoży nr 9 "Silesia" na Wschodzie Katowic.

Ars Regia : czasopismo poświęcone myśli i historii wolnomularstwa 11/18,
209-210

2008/2009

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

KONSEKRACJA ŁOŻY NR 9 „SILESIA” NA WSCH. KATOWIC

W dniu 1 marca 2008 roku odbyła się ceremonia konsekracji Łoży nr 9 „Silesia” pracującej na Wschodzie Katowic oraz ceremonia instalacji jej Czcigodnego Mistrza. Prace, pod przewodnictwem Wielce Czcigodnego Wielkiego Mistrza Br.: Marka Złotka-Złotkiewicza, poza delegacjami z Polski, uświetnili goście z Włoch, Holandii, Niemiec oraz Francji.

Wolnomularskie tradycje Katowic sięgają lat 60. XIX stulecia, wiążąc się z gospodarczym, społecznym i kulturalnym awansem Górnego Śląska i Opolszczyzny. W rejonie tym działało pięć łóż: w Raciborzu, Tarnowskich Górach, Gliwicach (wcześniej w Koźlu) i Opolu; piąta placówka – w Katowicach – powstała zrazu jako struktura międzyłożowa, czyli według określenia jej twórców, „towarzyskie zjednoczenie”. Organizatorami byli nimi lekarz Richard Holtze i kupiec Salomon Hammer, wybitny działacz samorządowy i parlamentarny, miejscowy przywódca Partii Narodowo-Liberalnej. 15 sierpnia 1869 roku wraz z 19 współzałożycielami erygowali oni lożę „Licht im Osten” („Światło na Wschodzie”) w Katowicach. Tak jak i pozostałe warsztaty górnośląskie, podlegała ona zwierzchności berlińskiej: Wielkiej Łoży Krajowej „Pod Trzema Globami”, która to przyjmowała w swe szeregi jedynie chrześcijan. Wykluczyło to, jako żyda, Salomona Hammera z członkostwa w katowickiej loży; przecież pozostał on z nią w ścisłych kontaktach do końca życia.

W katowickiej placówce, podobnie jak w innych łóżach na terenie monarchii pruskiej, dominowali ewangelicy. Pozostawali oni w kontakcie z współwyznawcami z zaboru rosyjskiego, szczególnie w Warszawie i Łodzi. Nie jest więc wykluczone, że po długiej przerwie, pierwsi w Królestwie Polskim wolnomularze to – jak kupiec Wilhelm Puppe inicjowany

w „Licht im Osten” w latach 90. – adeptci „sztuki królewskiej” z Górnego Śląska. Ślady tych śląsko-warszawskich związków wolnomularskich odnajdujemy do dziś, między innymi przeglądając dawne katalogi biblioteki zboru ewangelicko-augsburskiego pod wezwaniem Świętej Trójcy w Warszawie, biblioteki gromadzącej przez cały wiek XIX druki o tematyce i co jeszcze ważniejsze, proveniencji masońskiej. Prócz masoników, znajdujemy w niej również niezwykle rzadkie druki szesnasto- i siedemnastowieczne, śląskiego pochodzenia, o tematyce religijnej, związane z mistycznym i hermetycznym nurtem w Reformacji, między innymi z kręgiem Różokrzyżowców. Zbiory należące do warszawskich ewangelików, liczące wiele tysięcy jednostek, przekazane zostały po II wojnie światowej (jako tzw. mienie porzucone) Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie i – niestety – rozproszone w Dziale Starodruków tej ksiąźnicy.

Redakcja

DZIESIĄTA ŁOŻA WLNP. REAKTYWACJA „WOLNOŚCI ODZYSKANEJ” NA WSCH.: LUBLINA

Po niemal dwustu latach „pozostawania w ciemnościach”, dnia 4 października 2008 roku w Gardzienicach pod Lublinem odbyła się ceremonia reaktywowania Łoży „Wolność Odzyskana”, pracującej pod młotkiem Wielkiego Mistrza Wielkiej Łoży Narodowej i zarejestrowanej w obrazie tej obediencji pod numerem dziesiątym. Wielce Czcigodny Wielki Mistrz Br.: Marek Złotek-Złotkiewicz mianował i zainstalował Br.: Nicholasa Johna Tkatschuka jako Czcigodnego Mistrza tej Łoży. W ceremonii wzięli udział liczni delegaci łóż krajowych, a wśród nich przedstawiciele Łoży nr 2 „Walerian Łukasiński” na Wsch.: Warszawy – pamiętający, że patron ich łoży inicjowany do wolnomularstwa został właśnie w „Wolności Odzyskanej”. Przybyli oficerowie Zjednoczonej Wielkiej Łoży Anglii (UGLO), Wielkiej Łoży Narodowej Francji (GLNF), Zakonu Wolnych i Przyjętych Mularzy Szwecji oraz Wielkiej Łoży Ukrainy. Nowej placówce przysłała z pomocą angielska Łoża „Coronation” (UGLE), która za pośrednictwem Łoży Internetowej nr 9659 z East Lancashire, zajmującej się wspieraniem